

Súd: Špecializovaný trestný súd
Spisová značka: 15T/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9521100241
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Pulman
ECLI: ECLI:SK:SSPK:2021:9521100241.1

Uznesenie

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, konajúc samosudcom JUDr. Petrom Pulmanom, LL.M. v trestnej veci W. G., nar. XX.X.XXXX v W., stíhaného za prečin prechovávanía extrémistických materiálov podľa § 422c Trestného zákona v znení účinnom do 31.7.2019, dňa 09.08.2021 v Banskej Bystrici, takto

rozhodol:

Podľa § 241 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v spojení s § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sa zastavuje trestné stíhanie obvineného W. G., nar. XX.X.XXXX v W., bytom B. V. XXX/XX, XXX XX W. za prečin prechovávanía extrémistických materiálov podľa § 422c Trestného zákona v znení účinnom do 31.7.2019, ktorého sa mal dopustiť tak, že

od presne nezisteného času si v mieste svojho trvalého bydliska, ako aj na ostatnom území Slovenskej republiky postupne rôznym spôsobom zabezpečil a elektronicky umiestnil vo svojom mobilnom telefóne značky Asus, model Z00AD rôzne obrazové, grafické a písomné extrémistické materiály, o ktorých vedel, že pramena a sú spojené s nacistickou a neonacistickou symbolikou a ideológiou založenou a smerujúcou k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd a to konkrétne fotografie, obrázky a grafické vyobrazenia rôznych symbolov, ako:

fotografiu zobrazujúcu výcvik nováčikov Leibstandarte SS, ktorá bola od roku 1933 telesnou strážou vodcu a ríšskeho kancelára Adolfa Hitlera, fotografiu kovovej repliky (odliatok) čiapkového odznaku SS - Totenkopf (v preklade smrťhlav), vzor 1934,

snímok displeja mobilného telefónu, na ktorom je replika Rytierskeho kríža Železného kríža so zlatými dubovými ratolesťami, mečmi a briliantmi, čo bol najvyšší stupeň najpopulárnejšieho nemeckého vyznamenania v rokoch 1939 až 1945,

fotografiu Friedricha Jeckelna, generála Waffen-SS,

fotografiu z prehliadky Leibstandarte SS, ktorá bola od roku 1933 telesnou strážou vodcu a ríšskeho kancelára Adolfa Hitlera, uskutočnenej na počesť 50. narodenín Adolfa Hitlera, dňa 20. apríla 1939,

fotografiu dievčat z nemeckej nacistickej organizácie pre ženskú časť mládeže s názvom Zväz nemeckých dievčat (Bund Deutscher Mädel - BDM), ktorá bola organizačnou súčasťou jednotnej nacistickej mládežníckej organizácie Hitler-Jugend,

fotografiu propagačného plagátu Reinharda Heydricha, ktorý bol v rokoch 1936-1939 vedúcou osobnosťou nemeckej polície a Gestapa,

fotografiu Michaela Wittmanna, ktorý bol tzv. nemecké tankové eso SS Hauptsturmführer, ktorý je považovaný za jedného z najlepších nemeckých veliteľov tankových vojsk, počas II. svetovej vojny,

fotografiu neznámeho príslušníka tankových vojsk Waffen-SS, z obdobia II. svetovej vojny,

fotografiu legendárneho veliteľa Waffen-SS a šéfa Hitlerovej telesnej stráže

SS-Oberst-Gruppenführera - Josefa „Seppa“ Dietricha, ktorý bol počas II. svetovej vojny veliteľom Leibstandarte SS Adolf Hitler,

fotografiu reprodukcie propagandistického nacistického plagátu s nemeckým nápisom Der ist Schuld am Kriege! (v preklade Tento má vinu na vojne!), ktorý priamo obviňuje svetové židovstvo na rozpútaní vojnového konfliktu,

fotografiu propagačnej pohľadnice oslavujúcej zapojenie jednotiek nemeckej polície - Kriminalpolizei (Kripo) a Ordnungspolizei (Orpo) na východnom fronte, od júna 1941, ako formácií tzv. poľného žandárstva (Feldgendarmerie), ktoré sa okrem bežnej strážnej služby a hliadky na komunikáciách často zapájali aj do represálií proti civilnému obyvateľstvu a rasovo prenasledovaným skupinám,

fotografiu nacistického propagandistického plagátu, ktorý poukazuje na údajné spojenectvo Sovietskeho zväzu a Veľkej Británie v boji proti tzv. Novej Európe, ktorú mala garantovať ríša a jej spojenci, pričom Britsko-sovietske spojenectvo malo byť podľa tohto nacistického propagačného plagátu dielom svetového židovstva,

fotografiu z prvého protizhídovského pogromu v západoukrajinskom meste L'vov v roku 1941,

fotografiu obrázku neonacistickej kombinácie tradičných národnosocialistických symbolov lebky SS, vzoru 1934, rún SS, ktoré dopĺňajú text vo švabachu Waffen-SS a SS Totenkopf,

fotografiu čierno-bielej neonacistickej kombinácie tradičných národnosocialistických symbolov nemeckej ríšskej vojnovéj zástavy (Reichskriegsflagge), ktorá bola používaná nemeckou brannou mocou v rokoch 1925 - 1945, železného kríža, lebky SS vzoru 1934 a dvoch rún SS,

fotografiu čiernobieleho obrázku nemeckej ríšskej orlice, ktorý bol oficiálnym štátnym znakom nacistickej Nemeckej ríše (Deutsches Reich) v rokoch 1939 - 1945,

fotografiu repliky Rytierskeho kríža Železného kríža so zlatými dubovými ratolesťami, mečmi a briliantmi, čo bol najvyšší stupeň najpopulárnejšieho nemeckého vyznamenania v rokoch 1939 - 1945,

snímok displeja mobilného telefónu, na ktorom je facebookový profil s názvom Friedrich Jeckeln s fotografiou Friedricha Jeckelna, popredného generála Waffen-SS, počas II. svetovej vojny,

fotografiu snímky displeja mobilného telefónu, na ktorom je obrázok slávnostnej uniformy SS Obergruppenführera Allgemeine SS, ktorá sa používala počas v rokoch 1939- 1945,

fotografiu neznámej jednotky Waffen-SS,

dve fotografie z akcie nemeckej Bezpečnostnej služby (Sicherheitsdienst-SD) a Polície, pri ktorej vysťahovali a likvidovali geto v poľskom meste Lodž, a na ktorých príslušníci SD pózujú pred objektívmi fotoaparátov, ako strihajú Židom brady,

fotografiu snímky displeja mobilného telefónu z internetovej stránky www.southbeachleather.com, na ktorom je obrázok troch mužov, nemeckých vojnových zajatcov - vyšších dôstojníkov Wehrmachtu alebo Waffen-SS, ktorí sú nositeľmi Rytierskych krížov Železného kríža, podstatou ktorého je upútať pozornosť na kožené kabáty nemeckých dôstojníkov, pretože internetová stránka je internetovým obchodom s koženými odevmi,

štyri fotografie snímok displeja mobilného telefónu, na ktorých sú reklamné obrázky štyroch rôznych tričiek s grafickými symbolmi a nápismi divízií Waffen-SS, Leibstandarte SS Adolf Hitler, divízie SS Das Reich a brigády SS Dirlewanger,

fotografiu nemeckého ríšskeho kancelára Adolfa Hitlera v doprovode hlavného architekta a ministra pre výstavbu Albeta Speera a generála W. Keitla, z internetovej televíznej stanice History.com, ktorá sa špecializuje na historické filmy a seriály a okrem iných historických období sa venuje aj obdobiu Nemeckej ríše a II. svetovej vojne a

fotografiu vodcu a ríšskeho kancelára Adolfa Hitlera v sprievode svojho ministra propagandy Dr. Josepha Goebbelsa,

pričom tieto fotografie, obrázky a grafické vyobrazenia rôznych symbolov takto prechovával v predmetnom mobilnom telefóne do 09:10 hod., dňa 14.2.2018,

nakoľko tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR podal dňa 22.07.2021 obžalobu na obvineného W. G., nar. XX.X.XXXX v W., bytom B. V. XXX/XX, XXX XX. W. za prečin prechovávanía extrémistických materiálov podľa § 422c Trestného zákona v znení účinnom do 31.7.2019, ktorého sa mal dopustiť tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Podľa § 241 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s výnimkou obzvlášť závažného zločinu, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej dvanásť rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Samosudca preskúmaním obžaloby a obsahu spisu dospel k záveru, že sú splnené všetky zákonné podmienky na postup podľa uvedených ustanovení Trestného poriadku.

V rámci tohto záveru si súd bol vedomý, že medzi základné zásady trestného konania patrí aj zásada bezprostrednosti a ústnosti trestného konania, z ktorej vyplýva, že vec obvineného by mala byť pred súdom za účasti obvineného ako aj svedkov prejednaná a až následne by mal súd vo veci rozhodnúť. Jednotlivé zásady trestného konania sú však navzájom skĺbené a rovnocenné, pričom spolu úzko súvisia a dopĺňajú sa. Z tohto dôvodu nie je možné niektorú zo zásad vyzdvihovať nad iné, dávať im vyššiu silu. Zásada, ktorou sa súd v danom prípade spravoval je zásada hospodárnosti, a to z dôvodu, že nariadenie hlavného pojednávania s už očakávaným výsledkom rozhodnutia súdu, že obvinený bude spod obžaloby oslobodený, je neprimerané, nehospodárne a spôsobovalo by obvinenému zvýšené náklady spojené s obhajobou a štátu nedôvodné vynakladanie nákladov súvisiacich s nariadením hlavného pojednávania a účasti osôb v štátnozamestnaneckom pomere na ňom. Súčasne by sa takýmto postupom predlžovala právna neistota obvineného, vrátane stresu, najmä keď mu v prípade uznania viny hrozí v prípade ukladania trestu odňatia slobody uloženie tohto trestu ako trestu nepodmienečného, pretože skutok mal spáchať v rámci plynutia skúšobnej doby podmienečného odsúdenia za iný trestný čin. A to v situácii, keď v prípravnom konaní boli obstarané všetky dostupné dôkazy, z ktorých je zistiteľný skutkový stav a z tohto skutkového stavu vyplýva aj jednoznačný právny záver.

V zmysle ustanovení Trestného poriadku právnym posúdením skutku v obžalobe nie je súd viazaný. Prečin prechovávanie extrémistických materiálov podľa § 422c Trestného zákona v znení účinnom do 31.7.2019 spácha ten, kto prechovával extrémistické materiály.

Tu je potrebné uviesť, že obžaloba nesprávne konštatuje použitie Trestného zákona v znení účinnom do 31.07.2019.

Vzhľadom k tomu, že čin bol dokonaný vydaním mobilného telefónu, v ktorom sa mali nachádzať fotografie uvedené vo výroku obžaloby dňa 14.02.2018, správne by malo byť použité znenie Trestného zákona účinného v čase dokonania činu, t. j. znenia účinného do 30.06.2018. Po uvedenom termíne boli vykonané ešte štyri novelizácie Trestného zákona, konkrétne zákonmi číslo 161/2018 Z. z. účinného od 01.07.2018, číslo 321/2018 Z. z. účinného od 01.01.2019, nálezom ÚS SR číslo 38/2019 Z. z. účinného od 20.02.2019 a zákonom číslo 35/2019 Z. z. účinného od 01.07.2019 v časti týkajúcej sa Trestného zákona. Súčasne je v tomto smere potrebné uviesť, že neskorší zákon nie je priaznivejší, teda nespĺňa podmienky na jeho použitie ani podľa ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého sa trestnosť činu posudzuje a trest ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší. Znenie § 422c Trestného zákona sa pritom od 14.02.2018 až do súčasnej doby nezmenilo a rovnako sa nezmenilo ustanovenie § 130 ods. 7 a ods. 8 Trestného zákona, ktoré charakterizuje pojem extrémistický materiál.

Podľa § 130 ods. 7 Trestného zákona extrémistickým materiálom sa na účely tohto zákona rozumie písomné, grafické, obrazové, zvukové alebo obrazovo-zvukové vyhotovenie

a) textov a vyhlásení, zástav, odznakov, hesiel alebo symbolov, skupín a hnutí, ktoré smerujú alebo v minulosti smerovali k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd,

b) programov alebo ideológií skupín a hnutí, ktoré smerujú alebo v minulosti smerovali k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd,

c) obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce nenávisť, násilie alebo neodôvodnene odlišné zaobchádzanie voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámerom pre predchádzajúce dôvody, alebo

d) ospravedlňujúce, schvaľujúce, popierajúce alebo hrubo zľahčujúce genocídium, zločiny proti mieru, zločiny proti ľudskosti alebo vojnové zločiny, ak bol páchatel' alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu zriadeného na základe medzinárodného práva verejného, ktorého právomoc uznala Slovenská republika, alebo právoplatným rozsudkom súdu Slovenskej republiky.

Podľa § 130 ods. 8 Trestného zákona za extrémistický materiál sa nepovažuje materiál podľa odseku 7, ak sa preukázateľne vyrába, rozširuje, uvádza do obehu, robí verejne prístupným alebo prechováva za účelom realizácie vzdelávacích, zberateľských alebo výskumných aktivít.

V trestnej veci obvineného W. G. nie je spornou skutočnosť, že vo svojom mobilnom telefóne značky Asus model Z00AD prechovával o. i. fotografie, ktoré obžaloba hodnotí ako extrémistický materiál. Ich prechovávanie obvinený priznal a okrem jeho priznania sú preukázané výsledkami znaleckého skúmania z odboru kriminalistiky v konaní vedenom vyšetrovateľom Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach pod ČVS:KRP/1-VYS-KE-2018. V tomto konaní, kde bol W. G. obvinený zo spáchania drogovej trestnej činnosti, dňa 14.02.2018 na základe výzvy vyšetrovateľa PZ v zmysle § 89 Trestného poriadku dobrovoľne vydal dva mobilné telefóny značky Asus model Z00AD a značky Nokia. V

uvedenom trestnom konaní bolo znaleckým skúmaním týchto mobilných telefónov znalcom z odboru Elektrotechnika. odvetvie výpočtová technika zistené, že mobilný telefón Asus model Z00AD obsahuje fotografie a obrázky uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia. Mobilný telefón Nokia neobsahoval žiadne materiály, ktoré by mohli byť hodnotené ako extrémistické.

Je potrebné uviesť aj to, že znaleckým skúmaním mobilného telefónu zn. Asus model Z00AD bolo preukázané, že obsahoval viac ako 6728 fotografií a obrázkov a vyše 2000 súkromných textových správ uskutočnených medzi viacerými telefónnymi číslami. V celej tejto súkromnej textovej komunikácii nie je nič, čo by mohlo mať súvis s extrémizmom. Z celkového množstva 6728 fotografií a obrázkov je možné podľa odborného vyjadrenia znalca z odboru spoločenských a humanitných vied, odvetvia politického a náboženského extrémizmu, politických dejín a politickej symboliky pribratého na sľub ad hoc Mgr. Vojtecha Kárpátyho PhD. za extrémistický materiál považovať celkom 36 z 38 jemu predložených fotografií a obrázkov na skúmanie. Vo zvyšku fotografií ide o súkromné fotografie W. G. a iných osôb a rôzne fotografie a obrázky pôvodom z internetu.

Pri výsledkoch odborného vyjadrenia a podanej obžaloby je však potrebné pristiaviť sa, pretože výrok podanej obžaloby, oproti záverom odborného vyjadrenia vyvoláva nezodpovedané otázky vo vzťahu k postupu prokurátora pri ustálení subjektívnej stránky konania obvineného, ako aj následku.

Ako už bolo uvedené, znalci boli predložených 38 obrázkov z predmetného mobilného telefónu zn. Asus. Z nich znalec konštatoval extrémistický materiál v 36 obrázkoch. Takto ako extrémistický materiál vyhodnotil aj historickú fotografiu na obrázku č. 2 - obeseného údajného zbeha - dôstojníka Wehrmachtu alebo Waffen-SS, obr. č. 3 - kovovej repliky čiapkového odznaku SS-Totenkopf vzor 1934, obrázku č. 4 - fotografie obalu knihy SS v akcii, ktorú vydalo vydavateľstvo Naše vojsko v roku 1959, v ktorej sa nachádzali fotografie a preklady oficiálnych textov s tematikou nemeckých vojnových zločinov v rokoch 1933-1945, fotografie kostrových pozostatkov väzňov v koncentračnom tábore Majdanek na obr. č. 8, fotografie dokumentu nemeckej bezpečnostnej služby SD, na ktorej je prehľadná tabuľka s počtami židovského obyvateľstva v jednotlivých štátoch Európy a sveta - obrázok č. 12, historického záberu z prvého protižidovského pogromu v ukrajinskom meste Ľvov v roku 1941 na obrázku č. 20, fotografiu titulnej strany Ríšskeho zákonníka z roku 1940 opatrený štylizovanou orlicou NSDAP ako výsostným znakom Nemeckej ríše, ako aj vyobrazením tejto orlice z obalov oficiálnych ríšskych dokumentov - obrázky číslo 24 a 25, fotografiu veliteľa Waffen-SS Paula Oskara Dirlewangera na obr. č. 34, ako aj obr. č. 35 - symbol označenia tejto jednotky. Znalec ako extrémistický materiál vyhodnotil aj obrázok č. 37 - recesistickú fotografiu mačky vo vojenskej čížme, ktorá má na krku zavesený Rytiersky kríž z rokov 1939-1945. Išlo o najvyšší stupeň prestížneho vojenského vyznamenania zriadeného nariadením vodcu a ríšskeho kancelára Adolfa Hitlera v roku 1939. Nemeckou propagandou bol prezentovaný ako najvyššia méta pri oceňovaní osobných vojenských zásluh na bojovom poli.

Súd so závermi znalca nesúhlasí a to najmä vo vzťahu k jeho záverom o extrémistickom materiáli v prípade knihy vydananej vydavateľstvom Naše vojsko, ako aj vo vzťahu k recesistickému obrázku mačky s medailou. Súčasne pre súd zostáva nezodpovedaná otázka, či v prípade dobových fotografií, ktoré sú tiež znalcom považované za extrémistický materiál nejde o fotografie z vyššie menovanej knihy vydavateľstva Naše vojsko. Riešenie tejto otázky však súd nepovažuje v tomto štádiu konania za prioritné vzhľadom na celkový záver, ku ktorému dospel vo vzťahu ku konaniu obvineného.

Ani jeden z týchto celkom 11 obrázkov, resp. fotografií, bez bližšieho odôvodnenia, prečo neboli závery odborného vyjadrenia akceptované, nie je súčasťou skutku kladeného obžalobou obvinenému za vinu. Naproti tomu súčasťou skutku je prechovávanie štyroch fotografií snímok displeja mobilného telefónu, na ktorých sú reklamné obrázky internetového obchodu s odevmi, a to štyroch rôznych tričiek s grafickými symbolmi a nápismi divízií Waffen SS, Leibstandarte SS Adolf Hitler, divízie SS Das Reich a brigády SS Dirlewanger. Tieto štyri fotografie znalci, ktorý podal odborné vyjadrenie, predložené neboli a teda sa k nim nevyjadroval, ale v iných častiach posudku v podstate vysvetlil aj odborné otázky k týmto jednotkám Nemeckej ríše za II. svetovej vojny a preto je možné tento postup prokurátora akceptovať.

Z uvedeného výpočtu je zrejmé, že obžaloba za extrémistický materiál považuje celkom 25 fotografií zaistených z mobilu obvineného, znalec za takýto materiál považuje 37 fotografií. Ak by sme sa aj priklonili k absolútnemu stanovisku znalca o 37 závadných fotografiách a k nim priradili 4 fotografie tričiek z internetového obchodu s vyobrazením grafických symbolov a nápisov divízií Waffen SS, Leibstandarte SS Adolf Hitler, divízie SS Das Reich a brigády SS Dirlewanger išlo by o celkom 41 fotografií, v ktorých by malo ísť o extrémistický materiál, pri celkovom množstve viac ako 6728 fotografií a obrázkov.

Z odôvodnenia obžaloby vyplýva, že kontext, že v prípade osoby obvineného pri prechovávaní tohto typu fotografií ide o extrémistický materiál vidí v tom, že obvinený na internetovej sociálnej sieti Facebook vystupoval pod tzv. nickom - nesprávne uvádza „Friedrich Jeckelem“, (správne má byť Friedrich Jeckeln) s fotografiou menovaného. V tejto súvislosti odkazuje na údaje z odborného vyjadrenia znalca, a to

na skutočnosť, že Friedrich Jeckeln bol popredný generál Waffen-SS. Bol členom NSDAP a od roku 1930, aj členom Allgemeine SS, kde sa vďaka svojej brutalite stal ešte v septembri 1936 tzv. „SS-Obergruppenführerom“. Vyznamenal sa tiež pri likvidácii politických odporcov nacistov v Nemecku v 30-tich rokoch minulého storočia. Počas II. svetovej vojny priamo riadil protipartizánske a vyhladzovacie akcie rasovo prenasledovaných, a to najmä Židov, Rusov, Bielorusov, Poliakov a Rómov. Taktiež počas II. svetovej vojny velil špeciálnym vyhladzovacím pohotovostným jednotkám - „SS - Einsatzgruppen“. V danom prípade ide o osobu, ktorá sa počas II. svetovej vojny v nacistickom Nemecku podieľala priamym riadením a velením pri páchaní jednak vojnových zločinov, ako aj zločinov proti ľudskosti v duchu nacistickej ideológie Nemeckej ríše, resp. nemeckého štátu v období rokov 1933 do 1945. Súčasne prokurátor dodáva, že na uvedenom profile mal ku dňu 14.7.2020 obvinený dve profilové fotky, a to jednak osoby Friedricha opäť nesprávne Jeckelena (správne má byť Jeckelna), ako aj dobovú fotografiu budovy na brehu jazera Wannsee pri Berlíne v Nemecku, kde sa počas II. svetovej vojny konala konferencia vysokých predstaviteľov nacistického Nemecka, predmetom ktorej bolo rokovanie „konečného riešenia Židovskej otázky“.

K uvedenému druhému konštatovaniu prokurátora súd uvádza, že jeho záver ohľadne fotografie budovy nemá žiadny podklad vo vykonanom dokazovaní, nakoľko znalec sa v odbornom vyjadrení k tejto fotografii vyjadril, že ide o neznámu budovu bez viditeľných národnosocialistických symbolov a nezaradil ju medzi extrémistický materiál prechovávaný obvineným. Prokurátor týmto spôsobom prevzal konštatovanie PPZ, NKA, protiteroristickej jednotky na č. I. 265 bez opory vo vykonaných dôkazoch a na tento záver nie je možné prihliadať. Keby aj bol tento záver namieste, z fotografie budovy, aj keď by sa tu prokurátorom konštatovaná porada konala, nie je možné dospieť k ním uvádzanému záveru. Navyše prokurátor si tu určitým spôsobom aj odporuje, pretože ak by skutočne bolo namieste túto fotografiu hodnotiť ním pertraktovaným spôsobom, potom by mala tvoriť súčasť skutku kladeného obvinenému za vinu, vrátane konštatovania názvu a fotografie tzv. nicku obvineného na Facebooku, ako aj používania emailového účtu nazvaného Heydrichreinhard2@gmail.com <mailto:Heydrichreinhard2@gmail.com>, (keď Reinhard Heydrich bol nemecký nacistický funkcionár, známy aj ako zastupujúci ríšsky protektor protektorátu Čechy a Morava v rokoch 1941 - 1942. Po Heinrichovi Himmlerovi bol druhým najvyšším predstaviteľom nacistických ozbrojených zložiek Waffen-SS, blízky spolupracovník Heinricha Himmlera, jeden z hlavných architektov nacistického holokaustu a koncentračných táborov), pretože v týchto skutočnostiach môže ísť o preukázanie subjektívnej stránky konania obvineného vo forme jeho úmyselného zavinenia.

Z uvedeného je zjavné, že prokurátor za podstatné na ustálenie právnej kvalifikácie konania obvineného považuje preukázanie držby cca 28 fotografií, ktoré znalec v odbornom vyjadrení označil ako symboly majúce priamy vecný súvis s pravicovým extrémizmom, radikálnym nacionalizmom, či so súčasnou podobou národného socializmu - neonacizmu, pričom patria medzi klasické nacistické alebo neonacistické verbálne a neverbálne symboly, ktoré sú značne rozšírené a používajú sa v našej stredoeurópskej a slovenskej neonacistickej scéne už viac ako dva desaťročia a s poukazom na to, že obvinený zriadil na sociálnej sieti Facebook nick s názvom Friedrich Jeckeln a používal emailový účet nazvaný Heydrichreinhard2@gmail.com <mailto:Heydrichreinhard2@gmail.com>.

Podľa názoru súdu tu došlo k nekritickej a neodôvodnenej prevzatí záverov znalca. V prvom rade je potrebné uviesť, že znalec konštatuje, že vo fotografiách ide v súhrne o symboly, ktoré majú priamy vecný súvis s pravicovým extrémizmom, radikálnym nacionalizmom, či so súčasnou podobou národného socializmu - neonacizmu.

Takéto konštatovanie však na záver, že ide o extrémistický materiál nestačí, pretože podľa § 130 ods. 7 Trestného zákona nie je možné považovať súvis za dostatočný, ale musí ísť jednoznačne o symboly, z ktorých vyplýva propagácia skupín a hnutí, ktoré v minulosti smerovali k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd, ich programov a ideológií, obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce nenávisť, násilie alebo neodôvodnene odlišné zaobchádzanie voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámenkou pre predchádzajúce dôvody, alebo ospravedlňujúce, schvaľujúce, popierajúce alebo hrubo zľahčujúce genocídium, zločiny proti mieru, zločiny proti ľudskosti alebo vojnové zločiny. Súčasne v rámci preukázania subjektívnej stránky konania obvineného musí byť preukázaná aj jeho pohnútky v intenciách ustanovenia § 130 ods. 7 Trestného zákona.

Súd v tomto smere dospel k záveru, že nie je možné stotožniť sa so závermi znalca, že aj v prípade dobových historických fotografií a najmä knihy vydané vydavateľstvom Naše vojsko „SS v akcii“ na vysvetlenie vojnových zločinov a zverstiev počas II. svetovej vojny a v prechovávaní recesistického obrázku mačky s vojnovým krížom, ide o extrémistický materiál podľa § 130 ods. 7 Trestného zákona a už vôbec k nim nie je možné priradiť záver znalca, že ide o klasické nacistické alebo neonacistické

verbálne a neverbálne symboly, ktoré sú značne rozšírené a používajú sa v našej stredoeurópskej a slovenskej neonacistickej scéne už viac ako dva desaťročia.

Naproti tomu prokurátor úplne obchádza a nevysporiadal sa s ďalšími skutočnosťami podstatnými pre právny záver vo vzťahu ku konaniu obvineného.

Súd už naznačil početnosť fotografií, ktoré sú obžalobou považované za extrémistický materiál a to aj v rozšírenom prípadnom posúdení, že by medzi takéto materiál boli zaradené úplne všetky fotografie v počte 41 ks oproti ďalším 6 687 ks fotografií v mobile obvineného, ktoré sú považované za bežné fotografie. Súčasne si je potrebné uvedomiť, že obdobné, historické fotografie z obdobia druhej svetovej vojny s vyobrazením aj nacistických pohlavárov a koláže dobovej propagandy sú dostupné na rôznych miestach internetu. Uvedené obdobie je spracované množstvom filmov, ktoré sú pravidelne vysielané na území Slovenskej republiky domácimi, ale aj zahraničnými televíziami. Ako príklad možno uviesť fotografiu Adolfa Hitlera, z ktorej je evidentné, že táto fotografia pochádza z materiálu vysielaného televíznym kanálom HISTORY. Takéto, zjavne autentické snímky z obdobia druhej svetovej vojny bez apologetických prejavov k nacizmu alebo nenávisných prejavov k iným rasám, etnikám a pod., nemožno považovať za extrémistický materiál podľa § 130 ods. 7 Trestného zákona.

Pokiaľ ide o snímky displeja mobilného telefónu, je z nich evidentné, že sa nachádzali na zahraničných internetových stránkach. Z čiernobielej snímky znázorňujúcej obrázok troch mužov v dobových uniformách vyplýva, že táto bola stiahnutá z voľne dostupnej internetovej stránky www.southbeachleather.com. Ide o internetovú stránku odevnej značky South Beach Leather (sídlo Washington, USA), ktorá predáva kožené bundy, kabáty, plášte, motorkárske bundy a rôzny iný, prevažne odevný tovar, pričom námetom pre niektoré modely podľa vzhľadu a taktiež aj ich názvu boli odevy nosené v období druhej svetovej vojny nemeckou armádou, americkou armádou a zložkami polície. Informácie o týchto skutočnostiach tvoria súčasť obsahu spisu.

Vo vzťahu k štyrom snímkam displeja mobilného telefónu, na ktorých sú reklamné obrázky štyroch rôznych tričiek s grafickými symbolmi a nápismi divízie Waffen SS, Leibstandarte SS Adolf Hitler, divízie SS Das Reich a brigády SS Dirlewanger ide o tričká, ktoré sú verejne ponúkané na kúpu internetovým obchodom na stránke <https://www.google.sk/search?q=panzerdivision+TotenkopfTShirtktbm=ischksource=univksa=Xkved=2ahUKEwiSiaylvNXmAhXKfFAKHdIICx8OsAR6BAgHEAE&biw=e7k5OM>: má súd za to, že za extrémistický materiál by bolo možné považovať konkrétne tričko s nacistickým motívom, ktorého držba by teoreticky mohla byť trestnoprávne postihnuteľná, ale v žiadnom prípade nemôže byť postihnuteľná návšteva voľne dostupnej internetovej stránky resp. záznam o tejto návšteve uložený v mobilnom telefóne. Rovnako to platí vo vzťahu k obrázkom replík Rytierskeho kríža Železného kríža a obrázku slávnostnej uniformy SS Obergruppenführera Allegemeine SS.

Ďalšou podstatnou skutočnosťou, ktorá musí byť predmetom dokazovania, je dokazovanie ohľadne osoby obvineného, najmä, či ide o osobu, ktorá má extrémistické zmýšľanie, opäť z hľadiska preukázania pohľadky jeho konania a tým subjektívnej stránky.

Obvinený uviedol, že sa zaujíma o II. sv. vojnu a nič nerozširoval, ani nepropagoval, nie je extrémista, ani rasista, pričom jeho posledné priateľky - R. F. a X. K. sú obe Rómky, čo má tiež svedčiť o tom, že nie je rasista. Je zberateľom a zaujíma sa o históriu, konanie Hitlera odsudzuje za spôsobenie smrti miliónom ľudí.

Údaje obvineného, že má blízky vzťah s Rómkou potvrdila samotná X. K.. Obvinený ju navštevuje aj v jej rodinnom prostredí a nikdy nezažila, že by sa nejakým spôsobom k Rómom správal neznášanlivo, všeobecne nie je konfliktný človek a plánujú spoločnú budúcnosť.

Na tele obvineného neboli zistené žiadne tetovania ani prehliadkou jeho tela.

Polícia neeviduje u obvineného žiadne prejavy v súvislosti s neznášanlivosťou (rasizmom) voči iným osobám, prípadne jeho prítomnosť na takýchto akciách a podujatiach (č.l. 272-273).

Z odpisu registra trestov Generálnej prokuratúry SR vyplýva, že obvinený bol doposiaľ dvakrát súdne trestný. V prvom prípade bol rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T 15/17 zo dňa 1.3.2017, ktorý nadobudol v spojení z uznesením Krajského súdu Prešov sp. zn. 9To 14/17 zo dňa 24.5.2017 právoplatnosť dňa 24.5.2017, uznaný vinným zo spáchania zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, za čo bol odsúdený, taktiež na podmienený trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov a 6 mesiacov s probačným dohľadom.

V druhom prípade bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Trestného zákona a zo spáchania zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Trestného zákona, a to rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 21T 30/17 zo dňa 26.10.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť toho

istého dňa, t. j. dňa 26.10.2017. V tejto trestnej veci mu bol uložený súhrnný podmienený trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 4 rokov - do 27.10.2021 a to s probačným dohľadom. V rámci ukladania súhrnného trestu v tejto trestnej veci bol zároveň trest uložený právoplatným rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T 15/17 zo dňa 1.3.2017 zrušený. Pokiaľ ide o jeho posledné stíhanie, keď bol obvinený zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d), ods. 2 písm. a), písm. e) Trestného zákona, v ktorom konaní vydal aj mobilné telefóny zn. Asus a Nokia, pričom v mobile zn. Asus boli nájdené predmetné fotografie, tak bol 12.02.2019 spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku Okresným súdom Michalovce č. k. 4T/70/2018. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 07.10.2019.

Aj z výpočtu odsúdení a obvinení obvineného je zrejmé, že doteraz nebol stíhaný za extrémistický trestný čin a zo správy o priestupkoch vyplýva, že bol postihnutý za jazdu bez bezpečnostných pásov a za predloženie nepravdivého čestného prehlásenia o odbornej spôsobilosti, za ktoré mu bola uložená bloková pokuta 30 eur a pokarhanie.

Predmetné postihy za priestupky je možné hodnotiť v intenciách výpovede svedkyne, že v osobe obvineného nejde skutočne o konfliktnú osobu.

V súhrne zo všetkých vyššie uvedených skutočností potom súd dospel k záveru, že v osobe obvineného nejde o osobu s extrémistickými názormi a že v rámci dokazovania mu nebol preukázaný úmysel a pohnútku držať a prechovávať extrémistický materiál a to aj v intenciách vyššie uvedených konštatovaní, že predmetné fotografie nenapĺňajú možnú kvalifikáciu ako extrémistický materiál.

Súd si je vedomý stanoviska Generálneho prokurátora SR k podnetu obvineného na zrušenie právoplatného uznesenia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, ktorým mu nebolo vyhovené. K obhajobe obvineného, že zaistené fotografie sú súčasťou jeho zbierky a je zberateľom historických predmetov, pričom má v držbe aj hodnotné artefakty, bol obvinený odkázaný na preukázanie svojich tvrdení predložením dôkazov. Paradoxne bol takto vyzvaný, aby dokazoval svoju nevinu, akoby nebolo povinnosťou OČTK preukázať mu vinu. Po tom, ako prokurátor skonštatoval naplnenie znakov trestného činu, za ktorý bolo obvinenému vznesené obvinenie, ak by predložil ďalšie predmety z obdobia II. svetovej vojny by sa tak paradoxne vystavoval nebezpečenstvu vlastného usvedčenia v prípade ich predloženia, nakoľko by mohli byť vyhodnotené ako ďalší extrémistický materiál. Samotné použitie profilu s menom a fotografiou nemeckého vojnového zločinca, najmä keď na tomto profile obvinený nevyvíjal žiadnu nezákonnú aktivitu, resp. skoro žiadnu aktivitu od roku 2017 a názov emailového účtu, ktorých použitie je kľudne možné zo strany obvineného hodnotiť či už ako recesiu, alebo neuvážené konanie, možno snahu provokovať, neoprávňuje súd, po prihliadnutí na všetky ďalšie skutočnosti prípadu, ktoré vyššie naznačil k inému záveru, ako tomu, že je možné v rámci zásady v pochybnostiach v prospech obvineného dospieť k záveru, že v jeho konaní išlo v súlade s § 130 ods. 8 Trestného zákona o prechovávanie za účelom realizácie vzdelávacích a zberateľských aktivít.

Ak by aj nešlo o naplnenie ustanovenia § 130 ods. 8 Trestného zákona, v predmetných fotografiách sa nejednalo ani o extrémistický materiál v zmysle § 130 ods. 7 Trestného zákona a preto bolo potom rozhodnuté tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Postúpenie veci neprichádzalo do úvahy, pretože do začatia trestného stíhania 13.07.2020 zanikla zodpovednosť za priestupok (ktorým by mohlo byť vytvorenie spomínaného facebookového profilu a používanie rovnako špecifikovaného emailového účtu) v zmysle ustanovenia § 20 ods. 1 zákona č. 372/1991 Zb. o priestupkoch, pretože od jeho spáchania 14.2.2018 márne uplynula doba dvoch rokov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do troch pracovných dní od jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Najvyšší súd SR. Sťažnosť má odkladný účinok (§241 ods. 4 Trestného poriadku).